

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 321

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 14 iunie 2001

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
539.	— Hotărâre pentru aprobarea Strategiei guvernamentale în domeniul protecției copilului în dificultate (2001—2004) și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei guvernamentale în domeniul protecției copilului în dificultate (2001—2004) 1—16

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea Strategiei guvernamentale în domeniul protecției copilului în dificultate (2001—2004) și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei guvernamentale în domeniul protecției copilului în dificultate (2001—2004)

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/2001 privind înființarea Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Strategia guvernamentală în domeniul protecției copilului în dificultate (2001—2004) și Planul operațional pentru implementarea Strategiei guvernamentale

în domeniul protecției copilului în dificultate (2001—2004), prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 625/2000 pentru aprobarea Strategiei naționale de reformă a sistemului de protecție a drepturilor copilului pentru perioada 2000—2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 341 din 21 iulie 2000.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul pentru coordonarea
Secretariatului General al Guvernului,
Petru Șerban Mihăilescu
Autoritatea Națională pentru
Protecția Copilului și Adopție
Brândușa Predescu,
secretar de stat
Ministrul muncii și solidarității sociale,
Marian Sârbu

Ministrul sănătății și familiei,
Daniela Bartoș
p. Ministrul educației și cercetării,
Radu Damian,
secretar de stat
Ministrul administrației publice,
Octav Cozmâncă
p. Ministrul finanțelor publice,
Maria Manolescu,
secretar de stat

București, 7 iunie 2001.

Nr. 539.

ANEXĂ

STRATEGIA GUVERNAMENTALĂ
în domeniul protecției copilului în dificultate
(2001—2004)

1. Cadrul general

1.1. Asigurarea și respectarea drepturilor copiilor și plasarea acestora într-o zonă de interes special constituie o prioritate națională. Acest lucru rezidă în primul rând în faptul că viața, dezvoltarea și bunăstarea de care trebuie să beneficieze toți copiii la acest început de nou secol și mileniu reprezintă baza pe care se construiește viitorul unei țări. În plus, în cazul României procesul complex de aderare la Uniunea Europeană este inexorabil legat de respectarea criteriilor politice de la Copenhaga privind respectarea drepturilor omului, în mod particular în ceea ce privește drepturile copilului.

1.2. Respectarea, promovarea și asigurarea exercitării drepturilor copilului, astfel cum sunt acestea definite în documentele internaționale ratificate de România, vor asigura o dezvoltare deplină și armonioasă a personalității fiecărui copil, alăturând în spiritul tradițiilor și valorilor culturale ale poporului român o componentă nouă, modernă și dinamică de integrare în spiritualitatea universală. În lumina acestei integrări protecția copilului în România înseamnă realizarea unui echilibru între trei componente esențiale: copilul, familia și societatea. Asigurarea acestui echilibru trebuie reglementată, aplicată și monitorizată în mod continuu de către stat, ca responsabilitate fundamentală a acestuia față de soarta tuturor cetățenilor săi.

1.3. La art. 3 din Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată de România prin Legea nr. 18/1990, se subliniază că „în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala“. Statul „se obligă să asigure copilului protecția și îngrijirea necesare în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau ale altor persoane cărora acesta le-a fost încredințat în mod legal, și în acest scop va lua toate măsurile legislative și administrative corespunzătoare“. „De asemenea, statul va veghea ca instituțiile, serviciile și așezămintele care răspund de protecția și îngrijirea copiilor să respecte standardele stabilite de autoritățile competente, în special cele referitoare la securitate și sănătate, la numărul și calificarea personalului din aceste instituții, precum și la asigurarea unei supravegheri competente.“

1.4. În Convenția cu privire la drepturile copilului se accentuează fără echivoc legătura fundamentală și indisolubilă dintre copil și familia lui. Trebuie subliniat că pentru a i se asigura copilului un mediu de dezvoltare caracterizat prin fericire, dragoste și înțelegere responsabilizarea familiei capătă cu totul alte dimensiuni. Un nivel crescut de educație a părinților, alături de asigurarea/garantarea unui

nivel decent de viață al acestora vor conduce la conștientizarea rolului fundamental al familiei, precum și la posibilitatea exercitării depline a acestui rol, având drept consecință directă scăderea numărului de copii aflați în dificultate. În acest spirit, pornind de la rolul major al familiei, responsabilitatea statului român rezidă în crearea unui cadru favorabil care să permită găsirea unei soluții permanente de îngrijire pentru copilul aflat în dificultate. Este unanim acceptat faptul că soluția adopției, națională sau internațională, servește interesului superior al copilului și constituie singura măsură specială de protecție cu un caracter permanent, capabilă să ofere copiilor acel mediu familial atât de necesar unei creșteri și dezvoltări armonioase a personalității lor.

1.5. Pentru asigurarea unui cadru coerent și unitar al promovării și respectării drepturilor tuturor copiilor, o măsură majoră care se impune este cea de elaborare a unei legi unice care să abordeze într-un mod integrat problematica referitoare la copil. Primele consecințe ale adopției unei astfel de legi vor fi date de simplificarea, eficientizarea și operaționalizarea cadrului legal care definește viața și dezvoltarea copiilor. Rezultatul major al construcției unui asemenea „Cod al copilului” printr-un larg proces de consultare și implicare a tuturor factorilor interesați va fi însă dat de conștientizarea priorității absolute pe care o reprezintă copiii. Viața, dezvoltarea și bunăstarea copiilor acestei țări reprezintă o responsabilitate fundamentală a întregii societăți românești. Unirea tuturor eforturilor în vederea ameliorării situației copiilor ar putea reprezenta un model de înțelegere și colaborare la nivel național.

1.6. Între cele aproximativ 6 milioane de copii ai României se regăsesc și copiii defavorizați. În favoarea acestora trebuie întreprinse și promovate acțiuni speciale în scopul respectării și garantării tuturor drepturilor lor, în vederea asigurării creșterii și dezvoltării plene a acestor copii. Protecția eficientă a copilului în dificultate nu va fi niciodată posibilă fără o abordare sistemică, considerând-o parte integrantă a ansamblului general al politicilor sociale, familiale, educaționale și de sănătate, toate având ca finalitate creșterea bunăstării întregii populații și implicit a copiilor.

1.7. Cadrul de definire a acțiunilor și măsurilor necesare pentru ca punctele cheie ale politicii în domeniul protecției copilului să prindă viață este concretizat de prezenta strategie. Construită în spiritul prevederilor convențiilor și tratatelor internaționale în domeniu ratificate de România prezenta strategie ține seama însă și de particularitățile de intervenție în contextul socioeconomic și cultural românesc.

1.8. În definirea și implementarea prezentei strategii Guvernul României pornește de la premisa politică majoră a continuării și aprofundării reformei în domeniu, prin valorificarea experienței și a rezultatelor pozitive obținute până în prezent și prin acordarea unei atenții sporite față de aspectele care ridică încă probleme majore de sistem. În acest sens prezenta strategie reprezintă o revizuire și o ameliorare a strategiei anterioare.

1.9. Propunând un cadru de acțiune coerent, Strategia guvernamentală în domeniul protecției copilului în dificultate (2001—2004):

- evidențiază rolul central al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție (A.N.P.C.A.) în abordarea problematicii copilului aflat în dificultate sau în situație de risc;
- stabilește cadrul instituțional prin care acțiunea A.N.P.C.A. se integrează/corelează/coordonează cu acțiunea ministerelor și a celorlalte structuri guvernamentale responsabile în domeniul politicilor sociale, familiale și educaționale;

- evidențiază rolul esențial al administrației publice locale în rezolvarea cazuisticii referitoare la copiii aflați în dificultate sau în situație de risc, precum și intenția de continuare a descentralizării acțiunii de la nivelul județelor la cel al localităților;

- prezintă cadrul de intervenție și colaborarea în domeniu cu societatea civilă, în special cu organizațiile neguvernamentale (române și străine), fără de care nu pot fi concepute dinamica sistemului de protecție a copilului, respectarea și promovarea drepturilor acestuia.

1.10. Pentru aplicarea prevederilor prezentei strategii Guvernul încurajează cooperarea cu acele culte recunoscute legal pe teritoriul României, care manifestă vocație socială și eficacitate în astfel de acțiuni. Totodată este avută în vedere colaborarea cu Biserica Ortodoxă Română care și-a exprimat totala disponibilitate în ceea ce privește implicarea în ameliorarea situației copiilor și a familiilor în dificultate.

1.11. Este foarte important de subliniat faptul că în acțiunea complexă de protecție a copiilor, de respectare și promovare a drepturilor acestora România beneficiază de un sprijin consistent acordat de comunitatea internațională. Astfel:

- Uniunea Europeană s-a implicat în acest domeniu prin programe de asistență PHARE încă de la începutul anilor '90 atât printr-un important volum de finanțare nerambursabilă, cât și printr-o expertiză tehnică multiplă și susținută;

- Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) este, de asemenea, din anul 1990 o prezență activă în țara noastră, dezvoltând multiple proiecte având ca scop ameliorarea situației copiilor din punct de vedere social, medical sau al educației;

- Banca Mondială și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei sunt parteneri ai Guvernului României în cadrul unui important program de reformă a sistemului de protecție a copilului;

- guvernele unor țări precum S.U.A., Marea Britanie, Franța, Spania, Suedia și Elveția sprijină sistemul românesc de protecție a copilului fie pe bază bilaterală, fie în cadrul unor programe internaționale mai ample.

1.12. Prezenta strategie pornește de la premisa necesității unei coordonări corespunzătoare a tuturor acestor programe, în scopul evitării duplicării și paralelismelor, precum și în vederea utilizării eficiente atât a resurselor alocate acestor proiecte, cât și a expertizei și rezultatelor câștigate în urma derulării lor.

1.13. Prezenta strategie pornește de la principiile pe care se fundamentează politica guvernamentală în

domeniu, stabilind direcțiile generale și obiectivele specifice care sunt avute în vedere, drumul ce trebuie parcurs pentru atingerea rezultatelor scontate și resursele necesare acestui sistem, ținându-se seama de grupurile-țintă de beneficiari finali avute în vedere cu prioritate.

2. Misiunea A.N.P.C.A.

2.1. Constituită în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 12/2001 Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție (A.N.P.C.A.) este organul de specialitate al Guvernului, care asigură coordonarea metodologică a protecției copilului, fiind responsabilă de elaborarea, coordonarea și monitorizarea politicii în domeniu. În vederea atingerii scopurilor pentru care a fost înființată, A.N.P.C.A. își însușește și promovează prevederile tratatelor și convențiilor internaționale definitorii pentru domeniul propriu de activitate, pornind de la:

- Declarația Universală a Drepturilor Omului;
- Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990;
- Convenția asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, încheiată la Haga.

2.2. A.N.P.C.A. îndeplinește următoarele funcții:

- **de strategie**, prin care se asigură fundamentarea, elaborarea și aplicarea strategiei și a programelor de reformă în domeniul protecției copilului și adopției;

- **de reglementare**, prin care se asigură elaborarea cadrului normativ necesar în vederea realizării obiectivelor și programelor;

- **de administrare**, prin care se asigură administrarea proprietății publice și private a statului și gestionarea serviciilor publice în domeniul protecției copiilor aflați în dificultate;

- **de reprezentare**, prin care se asigură în numele statului român reprezentarea pe plan intern și extern;

- **de autoritate de stat**, prin care se asigură urmărirea aplicării reglementărilor din domeniul propriu, controlul respectării aplicării acestora, precum și a activității instituțiilor și organismelor aflate în subordinea sau sub autoritatea sa.

2.3. Scopul intervenției A.N.P.C.A. în implementarea politicii și strategiei în domeniul protecției copilului se focalizează pe promovarea, respectarea și garantarea tuturor drepturilor copilului, astfel cum sunt ele menționate în Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, în contextul ansamblului drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și, în același timp, pe asigurarea pentru copii a statutului de partener în procesul decizional, în vederea ameliorării condițiilor lor de viață.

2.4. Unul dintre instrumentele concrete prin care este direcționată, efectuată și controlată aplicarea reformei este reprezentat de programele de interes național. Acestea reprezintă modalități de cofinanțare de la bugetul statului a activităților de protecție a copilului la nivel local. Guvernul, prin intermediul A.N.P.C.A., exercită controlul asupra modului în care sunt cheltuite fondurile alocate în cadrul acestor programe.

2.5. În vederea atingerii acestui scop un pas important va fi operaționalizarea drepturilor și libertăților stipulate de actele normative internaționale ratificate de România, în

cadrul unui act normativ intern, complet și complex, care să cuprindă:

a) măsurile prin care se vor asigura într-un grad mai ridicat exercitarea efectivă și realizarea deplină a drepturilor și libertăților copilului, precum și promovarea acestor drepturi și libertăți;

b) actorii publici și privați având responsabilități în elaborarea măsurilor menționate mai sus și, în același timp, în aplicarea lor;

c) sistemul de monitorizare/evaluare a modului de aplicare a măsurilor menționate la lit. a) și, respectiv, a activității actorilor menționați la lit. b) într-o manieră care să permită o continuă ameliorare a acestora.

3. Responsabilitățile administrației publice locale

Primarul

În conformitate cu prevederile art. 68 alin. (1) lit. a) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, primarul „asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor“.

Potrivit prevederilor art. 69 din Legea nr. 215/2001 primarul, în exercitarea atribuțiilor de autoritate tutelară, acționează și ca reprezentant al statului. În acest sens primarul dispune efectuarea anchetelor sociale în privința respectării drepturilor copilului și face ancheta primară pentru instituirea tutelei.

Pe baza Codului familiei, cu modificările ulterioare, primarul este obligat să asigure integritatea drepturilor fundamentale ale copilului din comunitatea în care este ales.

Președintele consiliului județean

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1) lit. o) din Legea nr. 215/2001, președintele consiliului județean „îndrumă metodologic, urmărește și controlează activitățile de stare civilă și autoritate tutelară, desfășurate în comune și orașe“.

În conformitate cu prevederile art. 116 alin. (1) lit. q) din Legea nr. 215/2001, președintele consiliului județean „coordonează, controlează și răspunde de activitatea privind protecția drepturilor copilului“. Aceste atribuții delegate de stat autorității administrației publice județene sunt realizate prin aparatul propriu de specialitate al consiliului județean, care este coordonat de secretarul general al județului.

Secretarul general al județului

Potrivit prevederilor art. 120 alin. (7) din Legea nr. 215/2001 secretarul general al județului „coordonează compartimentele de stare civilă și autoritate tutelară din aparatul propriu de specialitate al consiliului județean“. Potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/1997 privind protecția copilului aflat în dificultate, republicată, secretarul general al județului este ținut cu sarcini precise în ceea ce privește coordonarea autorității tutelare și îndeplinirea măsurilor ce privesc protecția copilului aflat în dificultate, în concordanță cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 12/2001.

Autoritățile administrației publice locale sunt ținute să îndeplinească orice alte sarcini în materie date de Guvern

sau prin legi speciale, cu condiția asigurării fondurilor necesare, potrivit art. 7 alin. (3) din Legea nr. 215/2001.

4. Implicarea altor ministere și instituții în realizarea prezentei strategii

Ministerul Justiției

Colaborarea dintre instanță și autoritatea administrației publice locale în privința anchetelor sociale cu privire la instituirea tutelei, încredințarea minorilor, adopției, abandonului

Completarea legislației în domeniu (Codul civil, Codul penal, Codul familiei și alte acte normative) pentru a se asigura respectarea drepturilor copilului și protecția acestuia față de orice abuz.

Ministerul de Interne

Colaborarea dintre autoritățile administrației publice locale și serviciile specifice Ministerului de Interne

Supravegherea familiilor din care provin copiii aflați în situație de risc (abuzati, neglijați), intervenția în locuința familiilor care abuzează și neglijează copiii și sesizarea autorităților administrației publice locale pentru realizarea procedurilor prevăzute de lege.

Ministerul Sănătății și Familiei

Colaborarea autorităților administrației publice locale cu serviciile specializate de urgență din sistemul sanitar

Crearea împreună cu autoritățile administrației publice locale de servicii comunitare destinate tratamentului, îngrijirii, reabilitării și protecției copilului cu handicap, în conformitate cu nevoile și resursele locale.

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

Împreună cu autoritățile administrației publice locale va elabora și va dezvolta programe de orientare socioprofesională pentru copiii (tinerii) din sistemul de ocrotire

Suținerea inițiativelor de înființare de întreprinderi și ateliere protejate, care să faciliteze integrarea profesională a tinerilor.

Ministerul Educației și Cercetării

Colaborarea dintre autoritățile administrației publice locale și sistemul de învățământ românesc, prin finanțarea de programe locale privind instituționalizarea educațională și integrarea copiilor aflați în dificultate

Sprijinirea instituțiilor specializate de protecție a copilului, prin implicarea autorităților administrației publice locale în programe comune de educație și mediatizare a drepturilor copilului.

5. Principii

Principiile pe care Guvernul își fundamentează prezenta strategie sunt:

1. Principiul interesului superior al copilului

În toate acțiunile care se realizează în contextul prezentei strategii primează interesul superior al copilului. Prezenta strategie promovează acțiuni care converg prioritar către protecția copilului aflat în dificultate sau în situație

de risc, indiferent care ar fi natura cauzelor care determină această situație.

2. Principiul nediscriminării și egalității șanselor

Politica în domeniul protecției copilului este concepută și aplicată astfel încât să se asigure în România respectarea și promovarea drepturilor copilului prevăzute în Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, indiferent de rasa, culoarea, sexul, limba, religia, opinia politică sau de altă natură, naționalitatea, apartenența etnică și socială, infirmitatea, nașterea sau situația copilului ori a părinților sau tutorilor săi.

3. Principiul asigurării unui mediu familial

Toate demersurile stabilite prin prezenta strategie se bazează pe asigurarea unui mediu de viață de tip familial pentru fiecare copil, inclusiv pentru copiii aflați în dificultate. Dacă pe o perioadă determinată copilul aflat în dificultate este protejat în familii substitutive sau în unități de tip rezidențial, este prioritară realizarea unui mediu de viață de tip familial pe toată durata măsurii de protecție până când se realizează reintegrarea copilului în familia naturală, în familia lărgită sau (în situațiile în care reintegrarea nu este posibilă sau nu este în interesul superior al copilului) până la integrarea sa într-o familie adoptivă.

4. Principiul descentralizării și responsabilizării comunității

În prezent sistemul de protecție a copiilor aflați în dificultate funcționează descentralizat la nivelul județelor, respectiv al sectoarelor municipiului București. Prezenta strategie se bazează pe întărirea serviciilor publice specializate pentru protecția copilului, aflate în subordinea consiliilor județene, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, precum și pe implicarea comunităților locale, prin continuarea descentralizării unor servicii la nivelul primăriilor localităților. Se acordă o atenție specială responsabilizării comunității în ceea ce privește rezolvarea problemelor referitoare la propriii copii.

5. Principiul solidarității

Creșterea, dezvoltarea și educarea tuturor copiilor se fac în spiritul demnității, libertății și al respectului față de semenii, acordându-se o atenție prioritară întăririi coeziunii sociale în abordarea problematicii referitoare la copil, cu referire specială la grupurile cele mai vulnerabile — copii aflați în dificultate.

6. Principiul intervenției intersectoriale și interdisciplinare

Problematica protecției copilului este abordată în contextul politicilor sociale, familiale și educaționale. Abordarea și rezolvarea problemelor din acest domeniu presupun colaborarea și coordonarea intervențiilor tuturor factorilor responsabili, intersectorialitate și interdisciplinaritate.

7. Principiul parteneriatului

A.N.P.C.A. promovează, în toate tipurile de activități specificate în prezenta strategie, cooperarea cu:

- ministerele și alte instituții ale administrației publice centrale, respectiv cu structurile din teritoriu ale acestora;
- serviciile publice specializate ale administrației publice locale din județe și sectoarele municipiului București;

- comunitățile locale;
- organizațiile neguvernamentale românești și străine care acționează în domeniul protecției copilului prin programe umanitare și profesionale;
- instituțiile, organismele și organizațiile europene și internaționale.

Principiul parteneriatului se regăsește la toate nivelurile de intervenție, de la nivelul național până la cel local. Prin cooperare și parteneriat se realizează toate tipurile de activități, de la concepția și coordonarea prezentei strategii până la intervenția interdisciplinară în favoarea copilului și a familiei.

6. Grupurile-țintă

Grupurile-țintă avute în vedere cu prioritate în stabilirea prezentei strategii sunt:

- copiii instituționalizați;
- copiii protejați în familie, atât în cea proprie (în vederea reducerii riscului de abandon), cât și în familia substitutivă/servicii alternative de tip familial;
- copiii maltratați, neglijați sau abuzați în propria familie;
- copiii cu nevoi speciale și cei infectați HIV ori bolnavi SIDA, aflați în instituții sau în forme de protecție alternative de tip familial;
- copiii delincvenți;
- copiii străzii;
- copiii/tinerii care ating vârsta majoratului pe parcursul instituționalizării pe termen lung.

În conformitate cu Strategia Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 430/2001, o atenție deosebită se va acorda copiilor aparținând acestei minorități. De altfel acești copii se regăsesc în toate grupurile-țintă avute în vedere cu prioritate de prezenta strategie.

7. Direcții generale

Direcțiile generale ale procesului de reformă a sistemului de protecție a copilului aflat în dificultate sau în situație de risc sunt:

1. Prevenirea și reducerea abandonului copiilor de către propriii părinți, prin sprijinirea familiilor aflate în situații dificile

2. Restructurarea serviciilor și instituțiilor de tip rezidențial existente, inclusiv a serviciilor pentru copiii cu deficiențe sau cu handicap; reorientarea utilizării resurselor financiare, materiale, umane și tehnice ale acestora către organizarea și diversificarea de servicii alternative la protecția rezidențială și reducerea numărului copiilor instituționalizați (în special, pe termen lung sau nedefinit)

3. Îmbunătățirea, completarea și armonizarea cadrului legislativ necesar în vederea organizării și funcționării sistemului de protecție a copilului, atât pentru perfecționarea și clarificarea acestuia, cât și pentru alinierea sa la standardele prevăzute de normele și tratatele internaționale în domeniu, la care România este parte.

În acest context, prioritate vor avea:

- reconsiderarea legislației referitoare la adopție, urmărindu-se în primul rând încurajarea adopției naționale,

prin acordarea de către stat familiilor adoptatoare de stimulente pe o perioadă determinată;

- clarificarea prevederilor legale în domeniul neglijării, molestării sau abuzului asupra copilului în propria familie;
- perfecționarea legislației referitoare la delincvența și justiția juvenilă;
- analiza posibilității înființării unor tribunale pentru minori/ale copiilor;
- perfecționarea legislației referitoare la exploatarea muncii copilului;
- reconsiderarea legislației referitoare la exploatarea sexuală a copiilor.

Totodată, printr-un larg proces de consultare și implicare la nivelul întregii societăți se va elabora și se va transmite spre adoptare un proiect de „Cod al copilului”, lege-cadru sau lege unică referitoare la întreaga problemă a vieții, creșterii și bunăstării tuturor copiilor.

4. Promovarea adopției (după principiul „o familie pentru un copil” și nu „un copil pentru o familie”) ca măsură specială de protecție a copilului, cu accent deosebit pe încurajarea adopției naționale. Prin adopția națională se va urmări menținerea copiilor adoptați din instituții de ocrotire în mediul lingvistic și psihosocial care le este familiar. Totodată, adopția internațională va fi practică ca ultimă modalitate de protecție a copilului în familie, după epuizarea tuturor celorlalte opțiuni în plan intern.

5. Continuarea procesului de descentralizare a sistemului, de la nivelul județelor spre cel al localităților, prin dezvoltarea și diversificarea serviciilor de prevenire a abandonului copiilor și de protecție a acestora și prin responsabilizarea comunității cu privire la problemele propriilor copii.

6. Îmbunătățirea mecanismelor financiare: asigurarea resurselor financiare, coordonarea fluxurilor de bani, creșterea eficienței utilizării bugetelor alocate, creșterea eficacității rezultatelor obținute la nivelul beneficiarului final al sistemului — copilul protejat.

7. Ameliorarea sistemului de standarde minimale obligatorii, respectiv de norme profesionale și administrativ-instituționale, pe tipuri de servicii și intervenții oferite de sistemul de protecție a copilului.

8. Crearea unui sistem de acreditare la nivel național a organizațiilor neguvernamentale care desfășoară activități în domeniul protecției copilului. Sistemul urmează să cuprindă și un organism central cu competențe în domeniul acreditării și monitorizării activității organizațiilor neguvernamentale, în conformitate cu sistemul de standarde minime obligatorii.

9. Dezvoltarea și profesionalizarea resurselor umane care intervin în sistemul de protecție a copilului, prin definirea și promovarea statutului profesional, precum și prin asigurarea formării inițiale și permanente a personalului din sistem, de toate categoriile și la toate nivelurile.

10. Crearea și dezvoltarea unui sistem național de monitorizare și evaluare a situației copilului aflat în dificultate sau în situație de risc, precum și a activității serviciilor și instituțiilor de îngrijire și protecție a copilului, inclusiv a resurselor financiare disponibile sau alocate la/de la nivel central și local și a modului de utilizare a acestor resurse,

un astfel de sistem de monitorizare/evaluare permițând prevederea eventualelor crize bugetare ale sistemului de protecție a copilului.

Guvernul va urmări armonizarea/corelarea proceselor de reformă din domeniul precum: protecție socială, administrație locală, justiție, sănătate, educație, cu reforma din domeniul protecției copilului, în vederea asigurării unei sincronizări a acestor procese.

8. Rezultate scontate

Rezultatele scontate în aplicarea prezentei strategii sunt:

a) scăderea ratei abandonului copiilor de către propriii părinți;

b) scăderea numărului de copii instituționalizați;

c) scăderea numărului de instituții rezidențiale și închiderea celor care, din diferite motive, nu pot fi restructurate pentru a asigura un mediu de tip familial;

d) creșterea progresivă a ponderii copiilor protejați prin forme alternative de servicii și instituții de tip familial sau reintegrați în propria familie în raport cu protecția asigurată în instituții de tip rezidențial;

e) creșterea numărului de servicii alternative oferite copilului aflat în dificultate, raportat la numărul instituțiilor „clasice” de protecție;

f) scăderea duratei de ședere a copiilor în instituții rezidențiale;

g) punerea în practică, la nivel național, a standardelor minime obligatorii, a regulamentelor-cadru de funcționare și a ghidurilor metodologice de bună practică pentru organizarea și funcționarea serviciilor și instituțiilor din sistemul de protecție a copilului;

h) ameliorarea calității îngrijirii copiilor în sistem rezidențial, ca urmare a aplicării standardelor de calitate;

i) funcționarea unui sistem național, flexibil și operațional de monitorizare a întregii activități de protecție a copilului;

j) întărirea controlului asupra alocării și utilizării fondurilor în sistem;

k) asigurarea unei balanțe echilibrate între fondurile cheltuite și calitatea serviciilor oferite;

l) creșterea profesionalismului resurselor umane din sistem;

m) asigurarea reconversiei resurselor umane disponibilizate în urma procesului de restructurare/inchidere a instituțiilor rezidențiale de protecție a copilului spre noi profesii necesare sistemului;

n) responsabilizarea comunității în abordarea problematicei copilului (în conformitate cu practica existentă la nivelul țărilor din spațiul euroatlantic);

o) adoptarea măsurilor cu caracter legislativ și mediatic care să conducă la creșterea numărului adopțiilor naționale, prin elaborarea cadrului legal necesar și prin derularea unei campanii publice pentru stimularea potențialului de adopție din România, în vederea creșterii numărului familiilor care adoptă copii aflați în dificultate; dezvoltarea unor practici privind adopția, caracterizate prin transparentă și corectitudine, care să servească nemijlocit interesului superior al copilului și să nu permită obținerea de profituri necuvenite din această activitate;

p) clarificarea responsabilității, rolurilor și relațiilor dintre diferitele instituții implicate în problematice, la diverse niveluri, precum și coordonarea acțiunii acestora;

q) creșterea participării și specializarea acțiunii organizațiilor neguvernamentale în domeniul protecției copilului;

r) clarificarea, simplificarea/eficientizarea și operaționalizarea cadrului legal ce guvernează problematica referitoare la copii, în mod particular în domeniul protecției copiilor aflați în dificultate sau în situație de risc.

PLAN OPERAȚIONAL

pentru implementarea Strategiei guvernamentale în domeniul protecției copilului în dificultate (2001 – 2004)

Obiective operaționale

I. Dezvoltarea și diversificarea modalităților de intervenție în vederea prevenirii abandonului și a reducerii instituționalizării

II. Prevenirea abuzului și a neglijării copilului, sub orice formă, precum și a fenomenelor care pot determina intrarea copilului în dificultate

III. Continuarea procesului de descentralizare de la nivel județean la nivel local și întărirea capacității instituționale la nivel local, pentru asumarea responsabilității în abordarea problematicei copilului aflat în dificultate

IV. Crearea și dezvoltarea de servicii specializate și de practici integrative pentru copiii cu nevoi speciale, în vederea îmbunătățirii șanselor acestora de dezvoltare deplină și armonioasă

V. Dezvoltarea unui set de măsuri și mecanisme destinat tinerilor care până la vârsta de 18 ani beneficiază de una dintre măsurile de protecție a copilului prevăzute de lege, care să faciliteze dobândirea abilităților necesare pentru integrarea lor educațională, ocupațională și socială

VI. Popularizarea drepturilor copilului și sensibilizarea opiniei publice în vederea îmbunătățirii atitudinii și comportamentului general privind problematica specifică a copilului și a familiei aflate în situație de risc sau în dificultate

VII. Încurajarea adopției ca măsură specială de protecție a copilului aflat în dificultate

VIII. Gestionarea eficientă a resurselor umane și financiare implicate în sistemul de protecție a copilului

I. Dezvoltarea și diversificarea modalităților de intervenție în vederea prevenirii abandonului și a reducerii instituționalizării

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Integrarea politicilor de protecție a copilului în ansamblul general al politicilor sociale, astfel încât să se asigure că prestațiile sociale contribuie la sprijinirea familiilor în creșterea și îngrijirea propriilor copii	A.N.P.C.A., M.A.P., M.M.S.S., M.S.F.	Trimestrul IV 2002
	Dezvoltarea cadrului legislativ de o manieră care să asigure diversificarea modalităților de sprijin destinate susținerii familiilor în creșterea și îngrijirea propriilor copii		Trimestrul IV 2002
	Elaborarea și validarea standardelor de calitate pentru toate tipurile de servicii de protecție a copilului (centru de zi, centru de primire în regim de urgență, centru maternal, centru de consiliere și sprijin pentru părinți, centru de pregătire a reintegrării și integrării familiale, centru de plasament pentru copilul cu handicap, centru de zi de îngrijire și recuperare, servicii pentru copilul delincvent, servicii pentru tineri, serviciu de asistență pentru exprimarea opiniei)		Trimestrul III 2001— trimestrul I 2003
	Completarea cadrului juridic existent cu privire la: I. atestarea, angajarea, formarea, evaluarea și monitorizarea asistentului maternal profesionist, în special: a) elaborarea unei metodologii-cadru de colaborare între serviciul public specializat și organismele private autorizate care angajează asistenți maternali profesioniști; și b) reevaluarea compensației materiale care se acordă asistentului maternal și familiei/persoanei care are un copil în plasament/încredintare, astfel încât aceasta să țină seama de vârsta, starea de sănătate/gradul de handicap și de numărul copiilor aflați în îngrijire, de numărul orelor de lucru (după caz); II. reevaluarea normelor sanitar-veterinare necesare pentru funcționarea serviciilor și instituțiilor de protecție a copilului din subordinea serviciilor publice specializate		Trimestrul IV 2001
IMPLEMENTAREA	Continuarea dezvoltării și a diversificării de servicii alternative destinate unei îngrijiri personalizate și adecvate nevoilor copilului (centru de zi, centru de primire în regim de urgență, centru maternal, centru de consiliere și sprijin pentru părinți, centru de pregătire a reintegrării și integrării familiale, centru de plasament pentru copilul cu handicap, centru de zi de îngrijire și recuperare, servicii pentru copilul delincvent, serviciu de asistență și sprijin pentru tineri, serviciu de asistență pentru exprimarea opiniei), cu suportul oferit în principal de: — implementarea, în parteneriat cu Delegația Comisiei Europene, a Programului PHARE în valoare de 25 MEURO „Copiii mai întâi”; și — continuarea implementării Programului de reformă a sistemului de protecție a copilului, cu finanțare de la Banca Mondială și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., autorități locale	Trimestrul II 2001— trimestrul IV 2002
	Aplicarea standardelor de calitate în toate tipurile de servicii		Trimestrul I 2003
	Restructurarea unui număr de cel puțin 40 de instituții de tip rezidențial pentru protecția copilului		Trimestrul IV 2002
	Extinderea rețelei de asistenți maternali profesioniști și diversificarea ei, pentru a răspunde cât mai bine nevoilor identificate în sistem (asistenți maternali specializați pentru copilul cu handicap și cu nevoi speciale, pentru situații de urgență, pentru copilul în vârstă de 0—1 an)		Trimestrul II 2001 — trimestrul IV 2004
	Aplicarea standardelor de protecție a copilului prin alternative de tip familial și a unor proceduri de evaluare/monitorizare a calității plasamentului/încredintării		Trimestrul II 2002

	Activități	Răspunde	Termen
IMPLEMENTAREA	Dezvoltarea sistemului de monitorizare la nivel național prin: a) definitivarea „Fișei copilului” – principalul instrument de monitorizare a situației copiilor protejați în toate tipurile de servicii din sistem și realizarea bazelor de date la nivel național, județean și local; și b) integrarea, în cadrul acestui instrument, a programului de management financiar și dezvoltarea unui mecanism financiar eficient în sistemul de protecție a copilului		Permanent
	Identificarea ariilor prioritare de intervenție pentru prevenirea abandonului în vederea integrării efortului societății civile în cadrul demersurilor efectuate în sistemul de protecție a drepturilor copilului		Permanent

Beneficiari: – copiii aflați în dificultate;
– copiii cu handicap și nevoi (educative) speciale.

Rezultate:

- numărul de copii aflați în instituții va scădea cu 10.000 până la sfârșitul anului 2001 și cu aproximativ 25.000 până la sfârșitul anului 2004, prin reintegrarea lor în familiile naturale, plasament/încredințare la rude, la alte familii sau persoane, la asistenți maternali profesioniști și prin diversificarea de servicii alternative;
- numărul de asistenți maternali profesioniști va ajunge la 8.000 până la sfârșitul anului 2004 (în prezent numărul acestora este de aproximativ 4.000), iar numărul de copii care vor beneficia de serviciile acestora va crește până la 10.400 în același interval de timp (în prezent numărul acestora este de aproximativ 5.400);
- 40 de instituții de tip rezidențial vor fi restructurate până la sfârșitul anului 2002;
- sistem național de monitorizare;
- standarde și ghiduri metodologice care vor fi elaborate după cum urmează:
 - standarde de calitate pentru toate tipurile de servicii de protecție a copilului;
 - metodologie de evaluare, pregătire și monitorizare a familiei adoptive;
 - metodologie-cadru de colaborare între serviciul public specializat și organismele private autorizate care angajează asistenți maternali profesioniști.

II. Prevenirea abuzului și a neglijării copilului, sub orice formă, precum și a fenomenelor care pot determina intrarea copilului în dificultate

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Modificarea și completarea legislației primare (Codul civil, Codul penal, Codul familiei și, după caz, alte prevederi legale), pentru a se asigura respectarea drepturilor copilului și protecția acestuia față de orice formă de abuz sau neglijare	A.N.P.C.A., M.A.P., M.S.F., M.M.S.S.,	Trimestrul II 2002
	Dezvoltarea legislației secundare specifice, necesare pentru prevenirea și intervenția eficientă în cazurile de abuz și de neglijare a copilului, inclusiv în propria familie	M.E.C., M.F.P., M.I., M.J.	Trimestrul II 2002
	Adaptarea legislației românești în materie la legislația internațională, prin introducerea conceptelor operaționale <i>abuz și neglijare</i> , cu delimitări clare: abuz emoțional, fizic, sexual, economic, neglijare		Trimestrul II 2002
	Asigurarea cadrului legal pentru întărirea responsabilității reprezentanților serviciului public specializat și ai autorităților administrației publice locale pentru intervenția în locuința familiilor care își abuzează și își neglijează copiii		Trimestrul II 2002
	Elaborarea unui ghid metodologic cu privire la formele de abuz și neglijare a copilului, sistemul complex de identificare, înregistrare, raportare și referire a cazurilor de abuz și neglijare, precum și metodele de observare a efectelor acestor cazuri		Trimestrul I 2002

	Activități	Răspunde	Termen
	Adaptarea și completarea cadrului juridic existent prin acțiuni legislative imediate în vederea eliminării exploatării muncii copiilor		Trimestrul I 2002
IMPLEMENTAREA	Redefinirea rolurilor și implicarea adecvată a tuturor structurilor responsabile de politicile de protecție socială la nivel național, județean și local, ca urmare a modificărilor legislative menționate mai sus	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., autorități locale, M.S.F., M.M.S.S., M.E.C., M.F.P.	Trimestrul IV 2002
	Înființarea și dezvoltarea, la nivel de județ și de comunitate, a serviciilor care intervin în prevenirea abuzului și neglijării copilului, a exploatării acestuia prin muncă sau a intrării sale în dificultate (centre maternale, servicii de monitorizare, consiliere și sprijin al femeii gravide predispuse să abandoneze copilul, centre de zi pentru copilul cu probleme sociale, centre de zi pentru copii cu handicap, centre de consiliere și sprijin pentru familie, centre de pregătire a reintegrării și integrării familiale a copilului, servicii de prevenire a abandonului copilului)		Trimestrul II 2001 – trimestrul IV 2004
	Crearea de servicii comunitare specifice destinate tratamentului și reabilitării copiilor victime ale abuzului		Permanent
	Crearea în cadrul direcțiilor pentru protecția drepturilor copilului a unor echipe multidisciplinare (asistent social, psiholog, polițist și jurist) destinate intervenției în cazurile de abuz/neglijare		Trimestrul IV 2001 – trimestrul II 2002
	Înființarea de servicii și linii telefonice „telefonul copilului” la care se poate apela în regim de urgență pentru orice situație care pune în pericol integritatea fizică și psihică a copilului		Trimestrul III 2001 – trimestrul I 2003
	Dezvoltarea și testarea de proiecte care să contribuie la definirea/îmbunătățirea măsurilor de prevenire și intervenție eficientă în cazurile de abuz și neglijare a copilului, inclusiv în familie		Trimestrul IV 2001 – trimestrul IV 2004
	Elaborarea de studii cu privire la definirea familiilor aflate în situații de risc și la inventarierea cauzelor posibile ale acestor situații, precum și la evoluția fenomenului de maltratare a copilului, pe baza cărora să se poată realiza și aplica programe de recuperare și reintegrare a copiilor victime ale diferitelor forme de abuz și neglijare		Trimestrul I 2003
	Dezvoltarea de campanii de informare, educare și comunicare pentru schimbarea atitudinii/comportamentului populației la nivel național, județean, local		Trimestrul IV 2001 – trimestrul III 2002
	Elaborarea și aplicarea unui program național pentru desfășurarea unei campanii de acțiuni preventive care să antreneze următoarele categorii de parteneri: școala, familia, primăria și serviciul public specializat		Trimestrul III 2002
	Informarea și sensibilizarea publicului larg cu privire la necesitatea protejării copilului contra oricărei forme de abuz, neglijare sau exploatare		Trimestrul III 2002
Elaborarea și aplicarea de programe de acțiune în vederea eliminării exploatării muncii copilului	Trimestrul II 2002		

- Beneficiari:
- copii aflați în situație de risc în propria familie (abuzati, neglijati);
 - copii care abandonează școala;
 - copii cu nevoi speciale aflați în familia substitutivă sau în unități rezidențiale;
 - copii aflați în sistemul de protecție (în unități rezidențiale sau la familii substitutive);
 - copii delincvenți/cu antecedente de delincvență juvenilă;
 - copii ai străzii;
 - copii exploatați prin muncă.

Rezultate:

- cadrul legal adecvat pentru prevenirea abandonului copilului, precum și a oricărei forme de maltratare a acestuia;
- proceduri de identificare și intervenție în cazurile de abuz și de neglijare a copilului;
- realizarea următoarelor studii, rapoarte și materiale informative:
 - *studiu cu privire la definirea familiilor aflate în situație de risc și la inventarierea cauzelor acestor situații;*
 - *raport cuprinzând evidența tuturor serviciilor de prevenire și a liniilor telefonice care funcționează în județe, precum și a celor aflate în fază de proiect;*

- *repertoar anual al serviciilor de prevenire din județe;*
- *modele pliante de popularizare a acestora;*
- înființarea de servicii de prevenire la nivel de comunitate (300 de servicii de prevenire la nivel de comunitate până la sfârșitul anului 2004);
- crearea de servicii de terapie și de integrare socială pentru victimele abuzului și maltratării: 47 de servicii create până la sfârșitul anului 2004 (în prezent există un singur serviciu de acest fel).

III. Continuarea procesului de descentralizare de la nivel județean la nivel local și întărirea capacității instituționale la nivel local, pentru asumarea responsabilității în abordarea problematicii copilului aflat în dificultate

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Revizuirea și completarea legislației referitoare la serviciile comunitare locale	A.N.P.C.A.,	Trimestrul II 2002
	Elaborarea de metodologii de organizare și funcționare a serviciilor comunitare integrate	M.A.P., M.S.F., M.M.S.S., M.E.C., M.F.P.	Trimestrul IV 2001
IMPLEMENTAREA	Înființarea de servicii comunitare integrate care să asigure o protecție personalizată și adecvată nevoilor copilului, accentuându-se cu precădere prevenirea și reducerea abandonului și a instituționalizării copilului, precum și monitorizarea familiilor aflate în dificultate și a celor cu risc de abandon	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., autorități locale,	Trimestrul III 2001 – trimestrul IV 2004
	Dezvoltarea unei rețele de asistenți și/sau lucrători sociali la nivelul comunităților locale, care să aibă posibilitatea identificării rapide a situațiilor care ar putea periclita dezvoltarea fizică, psihică sau morală a copilului	M.S.F., M.M.S.S., M.E.C.	Trimestrul III 2001 – trimestrul IV 2004
	Formarea de personal la nivelul primăriilor		Permanent
	Informarea și sensibilizarea prin intermediul mass-media la nivel național, județean, local		Permanent

- Beneficiari:
- copii aflați în situație de risc care trăiesc în propria familie;
 - copii aflați în dificultate care beneficiază de măsuri de protecție în unități rezidențiale sau în familii substitutive și pentru care se pregătește reintegrarea sau integrarea familială;
 - copii cu handicap și cu nevoi speciale;
 - copii ai străzii;
 - copii delincvenți;
 - copii exploatați prin muncă.

Rezultate:

- creșterea numărului de asistenți sau de lucrători sociali formați și angajați la nivelul primăriilor cu 1.400 până la sfârșitul anului 2004;
- creșterea numărului de intervenții realizate la nivelul primăriilor pentru prevenirea și identificarea precoce a situațiilor de risc pentru copii;
- creșterea numărului de servicii comunitare integrate la nivelul comunităților locale cu 700 până la sfârșitul anului 2004 (în prezent numărul acestora este de aproximativ 130), concomitent cu scăderea numărului de copii instituționalizați provenind din comunitățile respective;
- creșterea numărului de copii protejați în sistem alternativ (inclusiv prin plasament/încredințare la familii și persoane), concomitent cu scăderea numărului de copii aflați în instituții (10.000 de copii dezinstituționalizați până la sfârșitul anului 2001);
- metodologii de organizare și funcționare a serviciilor comunitare integrate.

IV. Crearea și dezvoltarea de servicii specializate și de practici integrative pentru copiii cu nevoi speciale, în vederea îmbunătățirii șanselor acestora de dezvoltare deplină și armonioasă

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Elaborarea și validarea de standarde privind integrarea în comunitate a copilului cu nevoi speciale	A.N.P.C.A., M.A.P., M.M.S.S., M.S.F., M.J.	Trimestrul IV 2002
	Elaborarea și promovarea planului individual de evaluare a copilului cu nevoi speciale, protejat în instituțiile rezidențiale, și a potențialului lui de recuperare		Trimestrul II 2003
	Elaborarea și promovarea standardelor minime de calitate pentru serviciile destinate copilului cu nevoi speciale		Trimestrul III 2002
	Elaborarea unui „Cod de practică în centrul de plasament pentru copiii cu handicap” care să promoveze bunele practici profesionale în aplicarea standardelor de calitate, asigurând cu prioritate demedicalizarea serviciilor oferite copilului cu handicap		Trimestrul III 2002
	Armonizarea legislației interne cu prevederile convențiilor și tratatelor internaționale la care România este parte, pe probleme specifice referitoare la copilul cu nevoi speciale		Trimestrul IV 2002
IMPLEMENTAREA	Închiderea unităților care nu pot fi reabilite	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., M.S.F., M.M.S.S., autorități locale	Trimestrul IV 2002
	Restructurarea în etape a unităților preluate în anul 2000, ca centre de plasament de tip familial pentru copii cu handicap, centre de îngrijire de zi și de recuperare pentru copii cu handicap sau, după caz, alte servicii destinate îngrijirii, reabilitării și protecției copilului cu handicap, în conformitate cu nevoile și cu resursele locale		Trimestrul IV 2002
	Aplicarea standardelor de calitate în toate unitățile de tip rezidențial		Trimestrul IV 2002
	Dezvoltarea de programe cu obiective specifice pentru recuperarea și reintegrarea copilului și adolescentului cu nevoi speciale în contextul lor familial și comunitar, inclusiv dezvoltarea rețelei de asistenți maternali profesioniști, pregătiți pentru protecția copiilor cu nevoi speciale și a celor infectați cu HIV sau bolnavi de SIDA		Trimestrul I 2003 — trimestrul I 2004
	Dezvoltarea unor programe de integrare socială și familială a copiilor infectați HIV sau bolnavi de SIDA		

Beneficiari: — copii cu nevoi speciale și infectați HIV sau bolnavi de SIDA, aflați în familia substitutivă sau în unități rezidențiale.

Rezultate:

- numărul de servicii diversificate, integrate, oferite copilului cu nevoi speciale va crește cu 40 până la sfârșitul anului 2004;

- numărul de copii cu nevoi speciale și infectați HIV sau bolnavi de SIDA aflați în sistemul rezidențial de ocrotire, se va diminua cu 6.000 până la sfârșitul anului 2004, concomitent cu creșterea numărului celor aflați în îngrijire alternativă;

- vor fi elaborate standarde și ghiduri metodologice, după cum urmează:

- standarde privind integrarea în comunitate a copilului cu nevoi speciale sau infectat HIV ori bolnav SIDA;

- planul individual de evaluare a copilului cu nevoi speciale, protejat în instituțiile rezidențiale, și a potențialului lui de recuperare;

- standarde minime de calitate pentru serviciile destinate copilului cu handicap și celui cu nevoi speciale.

V. Dezvoltarea unui set de măsuri și mecanisme destinat tinerilor care până la vârsta de 18 ani beneficiază de una dintre măsurile de protecție a copilului prevăzute de lege, care să faciliteze dobândirea abilităților necesare pentru integrarea lor educațională, ocupațională și socială

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Crearea cadrului legal care să faciliteze integrarea socială și profesională a tinerilor care ies din sistemul de protecție la vârsta majoratului	A.N.P.C.A., M.M.S.S., M.T.S., M.F.P.	Trimestrul I 2004
	Elaborarea unui ghid metodologic destinat echipei pluridisciplinare implicate în pregătirea integrării sociale și profesionale a adolescenților protejați în unități de tip rezidențial și în familii substitutive		Trimestrul III 2003
IMPLEMENTAREA	Înființarea la nivelul comunității a serviciilor de asistență și sprijin pentru tineri, ca structuri integrate în sistemul de servicii de protecție a copilului	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., M.S.F., M.M.S.S., M.T.S., autorități locale, M.F.P.	Trimestrul I 2003
	Elaborarea și promovarea unui plan individual pentru evaluarea și orientarea copiilor începând cu vârsta de 14 ani		Trimestrul IV 2001
	Dezvoltarea de programe de orientare socioprofesională pentru copiii/tinerii din sistemul de ocrotire (în mod particular adresate tinerilor care au ajuns în preajma vârstei la care părăsesc centrele de plasament) și corelarea lor cu alte programe de dezvoltare regională		Trimestrul II 2002 – trimestrul IV 2004
	Elaborarea unui model de formare complementară a educatorilor care pregătesc adolescenții din centrul de plasament pentru părăsirea instituției și integrarea lor socială și profesională, precum și formarea unui număr cât mai mare de educatori, conform nevoilor de formare existente în județe		Trimestrul I 2002
	Formarea profesională a adolescenților și tinerilor cu instituții abilitate în domeniu, pentru a lucra în mici întreprinderi, ateliere protejate, ferme etc.		Trimestrul I 2002 – trimestrul I 2003
	Susținerea inițiativelor de înființare de întreprinderi și ateliere protejate, care să faciliteze integrarea profesională eficientă a tinerilor		Trimestrul IV 2001 – trimestrul I 2004
Adoptarea și punerea în practică a unui plan de acțiune pentru integrarea socioprofesională a tinerilor care ies din sistemul de protecție		Trimestrul IV 2002	

Beneficiari: – copii între 14–18 ani aflați în sistemul de protecție;
– tineri care au împlinit vârsta de 18 ani, inclusiv tineri cu nevoi speciale, care beneficiază de una dintre măsurile de protecție stabilite prin lege.

Rezultate:

- creșterea numărului de tineri cuprinși în programe de orientare socioprofesională;
- creșterea numărului de tineri integrați profesional.

VI. Popularizarea drepturilor copilului și sensibilizarea opiniei publice în vederea îmbunătățirii atitudinii și comportamentului general privind problematica specifică a copilului și a familiei aflate în situație de risc sau în dificultate

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Elaborarea și validarea unei strategii naționale de comunicare cu privire la respectarea și promovarea drepturilor copilului în România	A.N.P.C.A., M.M.S.S., M.F.P.	Trimestrul IV 2002

	Activități	Răspunde	Termen
IMPLEMENTAREA	Informarea sistematică a opiniei publice asupra importanței creșterii și educării copilului într-un mediu familial	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., autorități locale	Trimestrul III 2001 – trimestrul IV 2002
	Realizarea de sondaje de opinie și studii		Permanent
	Promovarea imaginii structurilor implicate în protecția copilului la nivel național, județean și local și a serviciilor destinate copilului și familiei		Trimestrial
	Realizarea buletinului informativ trimestrial „În interesul copilului”	coordonat de A.N.P.C.A.	Trimestrul IV 2002 – trimestrul IV 2004
	Aplicarea Strategiei naționale de comunicare, pe teme stabilite ca prioritare în faza de elaborare	.	Permanent
	Popularizarea celor mai bune practici de respectare și promovare a drepturilor copilului		

Beneficiari: – copiii aflați în dificultate;
 – publicul larg.

Rezultate:

- Strategia națională de comunicare va fi elaborată până la sfârșitul anului 2002;
- îmbunătățirea imaginii în mass-media a sistemului de protecție a copilului;
- cunoașterea de către opinia publică a obiectivelor, realizărilor și a dificultăților reformei;
- înțelegerea problematicii copilului aflat în dificultate;
- sensibilizarea și conștientizarea publică vor determina o creștere a coeziunii sociale;
- stimularea acțiunilor de voluntariat din partea cetățenilor români.

VII. *Încurajarea adopției ca măsură specială de protecție a copilului aflat în dificultate*

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Identificarea unor mecanisme și modalități de stimulare și concertare a eforturilor autorităților publice însărcinate cu activitatea de protecție a copilului, a societății civile și a altor actori implicați, pentru promovarea adopției naționale	A.N.P.C.A., M.F.P.	Trimestrul II–III 2001
	Adoptarea unui act normativ cu privire la regimul juridic al adopției, care să țină seama de convențiile internaționale în materia adopției și de recomandările organismelor internaționale, aplicate la realitatea românească		Trimestrul III–IV 2001
	Stimularea adopției naționale, cu respectarea interesului superior al copilului, prin reducerea și simplificarea termenelor și procedurilor premergătoare încuviințării adopției (pe cale procedurală)		Permanent
	Elaborarea unei metodologii de evaluare, pregătire și monitorizare a familiei adoptive		Trimestrul IV 2001
	Luarea unor măsuri economico-sociale, cu concursul autorităților competente, de natură să stimuleze adopția națională (de exemplu: reducerea impozitului pe venitul global al familiilor adoptive pe o perioadă de doi ani de la încuviințarea adopției, alte măsuri ce privesc acordarea de facilități fiscale pentru familiile adoptive)		Permanent
	Practicarea adopției internaționale ca ultimă formă de protecție a copilului, după epuizarea soluțiilor în plan intern, așa cum este consacrată prin prevederile Convenției asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale, încheiată la Haga la 29 mai 1993 și ratificată de România prin Legea nr. 84/1994		Permanent

	Activități	Răspunde	Termen
IMPLEMENTAREA	Campanii mass-media în scopul sensibilizării opiniei publice cu privire la problema copiilor aflați în dificultate sau lipsiți de ocrotire părintească; campanii de informare/popularizare la nivel județean/local asupra modalităților practice de adopție	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., autorități locale	Permanent
	Organizarea de seminarii și conferințe, în parteneriat cu alte autorități publice și/sau organisme neguvernamentale, pe tema protecției drepturilor copilului prin adopție		Permanent
	Realizarea și difuzarea de materiale publicitare pe această temă		Permanent
	Combaterea stereotipurilor negative (ca de exemplu „copil instituționalizat”) care induc discriminări negative la adresa copiilor aflați în dificultate și conduc la reținerea potențialilor adoptatori români în orientarea atenției către acești copii.		Permanent

Beneficiari: — copiii aflați în dificultate, care pot fi adoptați în condițiile legii.

Rezultate:

- oferirea unui mediu stabil, permanent, adecvat dezvoltării armonioase și depline a personalității copilului lipsit de ocrotire părintească, în cadrul căruia să fie respectate drepturile fundamentale care îi sunt recunoscute;
- exploatarea potențialului de familii adoptive române;
- creșterea numărului de adopții naționale;
- implicarea mai activă și mai eficientă a comunității locale în identificarea de soluții alternative pentru problema copiilor lipsiți de ocrotire părintească;
- abordarea unitară și coerentă a promovării și respectării prin adopție a drepturilor copilului.

VIII. *Gestionarea eficientă a resurselor umane și financiare implicate în sistemul de protecție a copilului*

	Activități	Răspunde	Termen
CADRUL JURIDIC ȘI METODOLOGIC	Elaborarea și validarea standardelor ocupaționale pentru toate ocupațiile specifice sistemului de protecție a copilului	A.N.P.C.A., M.M.S.S., M.E.C.	Trimestrul II 2003
	Elaborarea și validarea de modele de formare/perfecționare și proceduri de atestare a personalului din sistem		Trimestrul IV 2003
	Elaborarea unui sistem de acreditare a furnizorilor de servicii de protecție a copilului (instituții publice sau organizații neguvernamentale)		Trimestrul IV 2002
	Elaborarea unei metodologii de analiză a sistemului de protecție a copilului la nivel județean		Trimestrul IV 2002
	Elaborarea unui sistem de management financiar adaptat dinamicii activităților de protecție a copilului		Trimestrul I 2003
IMPLEMENTAREA	Analiza utilizării resurselor financiare și identificarea de nevoi	A.N.P.C.A., S.P.S.P.C., M.E.C., M.M.S.S., autorități locale	Anual
	Asigurarea formării/perfecționării permanente a tuturor categoriilor de personal din sistem		Anual
	Formarea/trainingul pentru reconversia profesională a resurselor umane disponibilizate în urma restructurării/închiderii instituțiilor rezidențiale de protecție a copilului		Anual
	Organizarea de cursuri-pilot și multiplicarea lor în întreaga țară pentru a răspunde nevoilor existente		Trimestrul IV 2001 — trimestrul IV 2004
	Antrenarea și colaborarea cu organizații neguvernamentale specializate în organizarea de programe de formare a resurselor umane din sistem		Permanent

Beneficiari: — beneficiar direct: personalul din sistem;
— beneficiar indirect: copilul aflat în dificultate, cu nevoi speciale, în situație de risc etc.

Rezultate:

- studii periodice privind nevoile de formare;
 - strategie de formare;
 - strategii județene de promovare și respectare a drepturilor copilului;
 - standarde ocupaționale validate pentru toate ocupațiile specifice sistemului de protecție a copilului;
 - modele de formare validate și implementate la nivel național;
 - creșterea profesionalismului personalului din sistem;
 - reconversia resurselor umane disponibilizate în urma restructurării/închiderii instituțiilor rezidențiale de protecție a copilului, spre noi profesii necesare sistemului (asistenți maternali, asistenți sociali etc.);
 - abordarea unitară și coerentă a promovării și respectării drepturilor copilului.
-

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
